

Warszawa, 16 czerwca 2008 r.

PIIT/615/08

Pani Grażyna CZETWERTYŃSKA

Dyrektor Departamentu Kształcenia Ogólnego i Wychowania

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Szanowna Pani Dyrektor,

Wyrażamy poparcie dla propozycji zapisów dotyczących bezpieczeństwa dzieci w Internecie w reformowanej podstawie programowej kształcenia ogólnego dla przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych przygotowanych przez Fundację Dzieci Niczyje oraz Naukową i Akademicką Sieć Komputerową i przesłanych Szanownej Pani Dyrektor dnia 11 czerwca 2008 roku i załączonych poniżej.

Jesteśmy przekonani, że w sytuacji coraz większej popularności mediów elektronicznych wśród dzieci i młodzieży w Polsce edukacja powinna być podstawowym elementem profilaktyki zagrożeń związanych z Siecią. Reforma podstawy programowej stwarza natomiast możliwość uczynienia ochrony dzieci i młodzieży przed zagrożeniami ze strony Internetu i telefonów komórkowych obowiązkiem każdej polskiej szkoły.

Z wyrazami szacunku

Dr inż. Wacław Iszkowski

Prezes PIIT

PROPOZYCJE ZMIANY PODSTAWY PROGRAMOWEJ

- Bezpieczeństwo w Sieci

Edukacja przedszkolna

Uczeń:

1. Wie, czym jest komputer, Internet i telefon komórkowy.
2. Wie, że z nowoczesnych technologii należy korzystać w obecności osób dorosłych.
3. Zna zasady zdrowego korzystania z komputera
 - a. Wie jaką pozycję przyjmować korzystając z komputera, tak by była ona zdrowa.

Klasa 1 SP

Zakres wiedzy: ogólna wiedza o tym, czym jest komputer i Internet i że mogą być niebezpieczne.

Uczeń:

1. Wie do czego służy komputer, Internet i telefon komórkowy.
2. Korzysta z komputera i Internetu w obecności rodziców, opiekunów, nauczycieli.
3. Rozróżnia treści online (Internet) od off-line (dane na twardym dysku komputera).
4. Poznaje bezpieczne i atrakcyjne strony, serwisy, portale internetowe dla swojej grupy wiekowej.
5. Wie o tym, że używanie Internetu może być niebezpieczne.
6. Wie o tym, że wspólnie z osobą dorosłą można zgłaszać zagrożenia związane z używaniem Internetu.
7. Korzysta z komputera i Internetu do nauki i zabawy.

Klasa 3 SP

Zakres wiedzy: podstawowa znajomość zagrożeń, zasad bezpieczeństwa i sposobów radzenia sobie z sytuacjami niebezpiecznymi w Sieci.

Uczeń:

1. Wie do czego służy komputer, Internet i telefon komórkowy i zna ich podstawowe funkcje.
2. Potrafi w sposób kulturalny i bezpieczny dla siebie i innych korzystać ze stron internetowych, komunikatorów, gier online i poczty elektronicznej.
3. Zna metody nawigacji po stronach internetowych (pole adresowe, linki, ulubione, historia stron, przyciski: wstecz, dalej, odśwież stronę, wróć do strony głównej).
4. Korzysta z bezpiecznych zasobów internetowych dostosowanych do swojej grupy wiekowej.
5. Zna niebezpieczeństwa wynikające się z korzystaniem z Internetu związane z:
 - a. Wirusami;
 - b. Spamem;
 - c. Podawaniem danych osobowych;
 - d. Niebezpiecznymi treściami;
 - e. Kontaktami ze strony osób nieznajomych;
 - f. Nadmiernym korzystaniem z komputera.
6. Stosuje metody radzenia sobie w sytuacji zagrożenia w Sieci:
 - a. Prosi o pomoc osobę dorosłą;
 - b. Usuwa spam, emaile od nieznajomych;

- c. W sytuacji kontaktu z niebezpiecznymi treściami zamyka stronę, klika na przycisk wstecz, wraca na stronę główną/startową lub wyłącza monitor;
 - d. Gdy ktoś nieznamy próbuje nawiązać kontakt, zgłasza to osobom dorosłym;
 - e. Potrafi zablokować w komunikatorach dostęp dla nieznamych.
7. Zna i stosuje podstawowe zasady bezpieczeństwa:
- a. Osobom poznanym przez Internet nie podaje swoich danych oraz nie umieszcza danych osobowych swoich, swojej rodziny i innych osób w Internecie, nie zamieszcza w Sieci zdjęć;
 - b. Stosuje zasadę ograniczonego zaufania we wszystkich kontaktach w Sieci, a szczególnie z osobami znanymi wyłącznie z Internetu;
 - c. Korzysta z komputerów z zainstalowanym oprogramowaniem ochronnym (firewall, program antywirusowy);
 - d. Korzysta z legalnych multimediów, oprogramowania, gier komputerowych itp.;
 - e. Wie, że w Sieci obowiązuje zasada szacunku wobec innych;
 - f. Zna reguły netykiety.
8. Wie o tym, gdzie można zgłaszać zagrożenia związane z używaniem Internetu.

Klasa 4 - 6 SP

Zakres wiedzy: rozszerzona znajomość zagrożeń, rozumienie konsekwencji zachowań ryzykownych, umiejętność bezpiecznego korzystania z Sieci i zgłaszania sytuacji niebezpiecznych związanych z używaniem nowoczesnych technologii.

Uczeń:

1. Potrafi w sposób kulturalny i bezpieczny dla siebie i innych korzystać z komunikatorów, czatów, forów oraz portali społecznościowych i telefonów komórkowych.
2. Zna zasady bezpiecznego tworzenia blogów, stron, profili w serwisach społecznościowych.
3. Rozumie konsekwencje wynikające z sytuacji niebezpiecznych w Sieci związanych z:
 - a. Wirusami;
 - b. Spamem;
 - c. Podawaniem danych osobowych i innych informacji o sobie umożliwiających identyfikację oraz zdjęć;
 - d. Niebezpiecznymi treściami (pornograficznymi, rasistowskimi, ksenofobicznymi, promującymi zachowania szkodliwe dla zdrowia lub czyny aspołeczne);
 - e. Kontaktami i spotkaniami z osobami znanymi wyłącznie z Sieci;
 - f. Nadmiernego korzystania z komputera.
4. Wie o niedozwolonych w Internecie zachowaniach:
 - a. Cyberprzemocy;
 - b. Zakazie korzystania z zamieszczonych w Internecie treści (tekstu, filmów, zdjęć, oprogramowania, itp.) bez zgody autora i używanie ich jako swoich.
5. Potrafi bezpiecznie i kulturalnie komunikować się za pośrednictwem Sieci:
 - a. Zna i stosuje zasady netykiety;
 - b. Stosuje formy językowe adekwatne do kontekstu i odbiorcy;
 - c. Nie publikuje w Sieci danych osobowych oraz zdjęć własnych oraz innych osób;
 - d. Potrafi konfigurować swoje konta w serwisach społecznościowych i w komunikatorach, tak by były bezpieczne.
6. Potrafi krytycznie selekcjonować informacje pochodzące z Internetu unikając zagrożeń:
 - a. Potrafi bezpiecznie korzystać z wyszukiwarek internetowych;
 - b. Wie, czym są i jak rozpoznać niebezpieczne treści.
7. Zna i stosuje podstawowe zasady bezpieczeństwa:
 - a. Posiada umiejętność ochrony własnych danych osobowych;
 - b. Stosuje zasady ograniczonego zaufania we wszystkich kontaktach w Sieci, a szczególnie z osobami znanymi wyłącznie z Internetu;
 - c. Zna i używa odpowiedniego oprogramowania chroniącego komputer we właściwy sposób (firewall, program antywirusowy);
 - d. Zna i stosuje zasadę poszanowania własności intelektualnej w Internecie i korzysta z legalnych multimediów, oprogramowania, gier komputerowych itp.;
 - e. Stosuje zasadę szacunku wobec innych w Sieci;
8. Wie, gdzie i jak można zgłaszać zagrożenia związane z używaniem Internetu:

- a. Zna i stosuje procedury zgłaszania przypadków cyberprzemocy jako ofiara i świadek;
- b. Zna zasady zgłaszania nielegalnych treści.

Klasy gimnazjalne

Zakres wiedzy: rozszerzona znajomość zagrożeń, rozumienie konsekwencji zachowań ryzykownych, umiejętność bezpiecznego korzystania z Sieci i zgłaszania sytuacji niebezpiecznych związanych z używaniem nowoczesnych technologii, odpowiedzialne korzystanie z Sieci, rozumienie zasad moralnych w kontekście Internetu.

Uczeń:

1. Potrafi korzystać w sposób odpowiedzialny z komunikatorów, czatów, forów oraz serwisów społecznościowych, aukcji internetowych i telefonów komórkowych.
2. Współtworzy zawartość Internetu przestrzegając zasad bezpieczeństwa własnego i innych.
3. Zna i rozumie konsekwencje niebezpieczeństw wiążących się z korzystaniem z Internetu wynikających z:
 - a. Zagrożeń technicznych;
 - b. Udostępniania prywatnych informacji;
 - c. Manipulacji w Sieci i niebezpiecznych kontaktów;
 - d. Wpływu niebezpiecznych treści;
 - e. Zakupów w Internecie;
 - f. Przestępstw internetowych;
 - g. Uzależnienia od komputera i Internetu;
4. Wie o niedozwolonych w Internecie zachowaniach i rozumie ich konsekwencje psychologiczne oraz prawne:
 - a. Cyberprzemocy;
 - b. Korzystaniu z zamieszczonych w Internecie treści bez zgody autora i używanie ich jako swoich (plagiat);
 - c. Konsekwencjach łamania prawa w Internecie.
5. Potrafi krytycznie selekcjonować i ocenić wiarygodność źródeł internetowych.
6. Rozumie i stosuje zasady bezpiecznego korzystania z Sieci i telefonów komórkowych:
 - a. Posiada umiejętność ochrony własnych danych osobowych - potrafi zadbać o bezpieczeństwo danych osobowych oraz zdjęć publikowanych w Sieci;
 - b. Stosuje zasady ograniczonego zaufania w kontaktach z osobami znanymi wyłącznie z Internetu;
 - c. Umawiając się na spotkanie z osobą znaną wyłącznie z Internetu zgłasza ten fakt zaufanej osobie dorosłej i wybiera miejsce publiczne;
 - d. Stosuje reguły netykiety podczas korzystania z Internetu;
 - e. Stosuje zasadę szacunku wobec innych w Sieci;
 - f. Nie publikuje materiałów zawierających dane lub zdjęcia innych osób bez ich zgody;
 - g. Zna i stosuje zasadę poszanowania własności intelektualnej w Internecie i korzysta z legalnych multimediów, oprogramowania, itp.;
 - h. Racjonalnie korzysta z komputera i Internetu nie przekraczając czasu bezpiecznego dla zdrowia;
 - i. Zna i używa odpowiedniego oprogramowania chroniącego komputer we właściwy sposób (firewall, program antywirusowy);
 - j. Wie, jak skonfigurować poziom zabezpieczenia system operacyjnego.
7. Czuje się odpowiedzialny za to co znajduje się w Internecie - reaguje na łamanie prawa a szczególnie na sytuacje zagrażające bezpieczeństwu innych oraz krzywdzeniu innych ludzi.
8. Zna i stosuje procedury zgłaszania zagrożeń związanych z używaniem Internetu.

Szkoły ponadgimnazjalne

Zakres wiedzy: rozszerzona znajomość zagrożeń, rozumienie konsekwencji zachowań ryzykownych, umiejętność bezpiecznego korzystania z Sieci i zgłaszania sytuacji niebezpiecznych związanych z używaniem nowoczesnych technologii, odpowiedzialne korzystanie z Sieci, rozumienie zasad moralnych w kontekście Internetu, odpowiedzialne korzystanie z Sieci, samokontrola, samodzielne podejmowanie racjonalnych w Sieci.

Uczeń:

1. Potrafi korzystać w sposób odpowiedzialny z komunikatorów, blogów, chatów, forów oraz portali społecznościowych, aukcji internetowych i telefonów komórkowych gier sieciowych.
 - a. przed korzystaniem zapoznaje się szczegółowo z obowiązującymi regulaminami.
2. Tworzy strony internetowe, fora, profile w serwisach społecznościowych, blogi, itp., w sposób odpowiedzialny przestrzegając zasad bezpieczeństwa własnego i innych.
3. Pełniąc rolę administratora rzetelnie wywiązuje się ze swoich obowiązków; reaguje na łamanie zasad i bierze odpowiedzialność za kształt monitorowanego „obszaru internetowego”.
4. Zna i rozumie konsekwencje niebezpieczeństw wiążących się z korzystaniem z Internetu:
 - a. Zagrożeń technicznych;
 - b. Udostępniania prywatnych informacji;
 - c. Manipulacji w Sieci i niebezpiecznych kontaktów;
 - d. Wpływu niebezpiecznych treści;
 - e. Zakupów w Internecie;
 - f. Uzależnienia od komputera i Internetu;
 - g. Zamieszczania w Sieci treści krzywdzących innych, wulgarnych, sprzecznych z prawem;
5. Wie o niedozwolonych w Internecie zachowaniach:
 - a. Cyberprzemocy;
 - b. Korzystaniu z zamieszczonych w Internecie treści bez zgody autora i używanie ich jako swoich (plagiat);
 - c. Konsekwencjach łamania prawa w Internecie.
6. Potrafi krytycznie selekcjonować i ocenić wiarygodność źródeł internetowych:
 - a. Potrafi dokonać samodzielnej analizy treści zamieszczonych w Internecie z uwzględnieniem występujących tam zagrożeń;
7. Podejmuje racjonalne i odpowiedzialne decyzje w kwestii zachowań w Sieci podparte znajomością i rozumieniem zasady bezpiecznego korzystania z Sieci i telefonów komórkowych:
 - a. Posiada umiejętność ochrony własnych danych osobowych - potrafi zadbać o bezpieczeństwo danych osobowych oraz zdjęć publikowanych w Sieci;
 - b. Stosuje zasadę ograniczonego zaufania w kontaktach z osobami znanymi wyłącznie z Internetu;
 - c. Umawiając się na spotkanie z osobą znaną wyłącznie z Internetu zgłasza ten fakt zaufanej osobie i wybiera miejsce publiczne;
 - d. Stosuje reguły netykiety podczas korzystania z Internetu;
 - e. Stosuje zasadę szacunku wobec innych w Sieci;
 - f. Nie publikuje materiałów zawierających dane lub zdjęcia innych osób bez ich zgody;
 - g. Zna i stosuje zasadę poszanowania własności intelektualnej w Internecie i korzysta z legalnych multimediiów, oprogramowania, itp.;
 - h. korzysta z gier online adresowanych do swojej grupy wiekowej i stosuje się do klasyfikacji PEGI;
 - i. Racjonalnie korzysta z komputera i Internetu nie przekraczając czasu bezpiecznego dla zdrowia;
 - j. Zna i używa odpowiedniego oprogramowania chroniącego komputer we właściwy sposób (firewall, program antywirusowy);
 - k. Potrafi samodzielnie skonfigurować poziom zabezpieczenia systemu operacyjnego;
 - l. Podejmuje racjonalne wybory konsumenckie w Sieci.
8. Zna i stosuje procedury zgłaszania zagrożeń związanych z używaniem Internetu

